

REPORTAGE In Perron 18 zetten bewoners een streep onder hun verleden

Leven op het rechte spoor

Veel dichterbij het rechte spoor kun je in Haarlem toch niet leven. De tien bewoners van Perron 18 zetten hier met uitzicht op de rails en het station een streep onder een periode van dakloosheid en tegenslag.

Jacob van der Meulen

Haarlem ■ Het is tegen tien nogal druk in de gezamenlijke keukens van Perron 18. Een aantal bewoners is al vertrokken naar het werk. Anderen maken zich op om samen naar de dagbesteding van Ecosol te fietsen en enkelen praten bij de koffie even met elkaar voordat ze als vrijwilligers aan de slag gaan. Dan heb je ook nog de thuiswerkers, zoals de bewoonster die voor een bank hypotheekadvies geeft. Een dag als alle andere, vertelt begeleider Renz Toornend van HVO-Querido.

In Perron 18 wonen sinds kort mensen bij wie het kwartje in het leven de verkeerde kant opviel. Door scheiding, verlies van een baan, uithuiszetting en soms verslaving raakten ze aan de onderkant van de samenleving. Velen verbleven in de daklozenopvang Velserspoort en kwamen bij de dagopvang aan de Wilhelminastraat. Daar begonnen ze zich te onderscheiden door hun motivatie om vooruitgang te boeken en terug te keren naar een normaal bestaan. Om daarvoor een platform te bieden werd het experiment Perron 18 gestart.

Renz Toornend gaat nog maar eens met de koffie rond en vormt het aanspreekpunt voor de bewoners. Hiervoor werkte hij in de tijdelijke nachtopvang in de Beijneshal en de dagopvang aan de Wilhelminastraat. Dit is even wat anders, zegt hij. „De groep is daar groter en hierdoor ligt het accent meer op het in goede banen leiden van de opvang. Hier werk je samen met de bewoners aan een toekomst. Ze hebben zich doelen gesteld en ik ondersteun ze bij de hobbels die ze ondervinden op de weg er naar toe. Soms zijn dat moeilijke maar vaak ook simpele zaken. Even helpen met het schrijven van een cv bijvoorbeeld. Iemand wil beveiligd worden maar spreekt niet goed Nederlands. Ik wijs ze op het bestaan van apps die kunnen helpen. Koken is ook een ding en het opruimen van je kamer. Je merkt dat iedereen hier van elkaar probeert te leren. Ze nemen elkaar mee als een team dat aan een gemeenschappelijk doel werkt: terugkeer naar zelfstandigheid.”

Vooruitgang

De bewoners zijn geselecteerd uit de groep van daklozen die al een baan hebben, gemotiveerd zijn om een baan te zoeken of vrijwilligerswerk te verrichten. Degenen dus die vooruitgang willen boeken omdat ze klaar zijn met het verleden. Dat zijn er best wel veel, verzekert Toornend. Helaas kan Perron 18 maar een beperkt aantal plaatsen. De pilot is dan ook geslaagd als de doorstroom goed op gang komt. Daarvoor is een proefperiode van een half tot maximaal een jaar gesteld.

Voormalig metselaar Stefan (29) staat op het punt te vertrekken naar Ecosol waar hij als vrijwilliger actief is in de houtwerkplaats. Goed, hij kan wel even de krant te woord staan. „Ik ben druk bezig om een boekenkastje voor mijn kinderen en nachtkastjes voor mijn ex te maken.”

Awadnejad (links) en Renz Toornend in een kamer van Perron 18.

FOTO UNITED PHOTOS/TOUSSAINT KLUITERS

„Hier doen we weer een stapje verder en proberen met elkaar eruit te komen

wordt niet geschreeuwd door rare mensen en iedereen houdt het sanitair gewoon schoon. Ik weet niet hoe lang het gaat duren, maar ik wil ook wel weer een eigen huis zodat de kinderen bij me kunnen komen.”

De late dienst vanaf half vier in de middag is volgens Renz Toornend het leukst. Iedereen komt uit werk en dan moet er gekookt worden. De stoofpotjes van voormalige kok en daklozenkrantverkoper Awadnejad (54) zijn legendarisch. Terwijl de geur de ruime keuken vult nemen de anderen aan tafel de dag door. Toornend: „Ze ondersteunen elkaar waar nodig. Als begeleider probeer je de groep het zelf te laten doen. Ze moeten het zelf willen. Dat is het mooie. Ze kunnen niet wachten om het verleden achter zich te laten, terug te keren en door te gaan.”

Keuze

De 60-jarige Ron werkt als vrijwilliger in verzorgingshuis Molenburg waar hij gesprekken voert met eenzame ouderen. De welbespraakte Leidenaar gaat dat prima af maar vandaag moet hij vanwege problemen aan een knie even verstek laten gaan. Je zou hem overigens een paar jaar geleden over daklozen moeten horen. Voordat hij zelf na een conflict met de vereniging van eigenaren van het appartementencomplex waar hij woonde op straat kwam te staan. „Ik deelde alle vooroordelen over daklozen. Toen kwam ik in een wereld die anders bleek te zijn. Het is niet zo dat je met een winkelwagentje vol persoonlijke spullen over

straat hoeft te gaan. Mensen die op straat willen wonen doen dat uit eigen keuze. Er zijn mogelijkheden om geholpen te worden.”

Dierenpension

Na de veiling van zijn appartement kwamen Ron en zijn kat op straat te staan. Hij regelde voor driehonderd euro per maand opvang in een dierenpension en meldde zich zelf bij de Velserspoort. Daar kwam hij er achter dat er meer mensen zijn die aan hun toekomst willen werken en dat gaf een stimulans. In de Velserspoort leerde hij een vrouw kennen die weer zelfstandig ging wonen en aanbod de kat voorlopig in huis te nemen. „Het is een beetje een familie”, zegt Ron. „Daklozen onder elkaar geven de enige twee sigaretten die ze bezitten aan de ander. Het met elkaar delen zie je hier ook. Hier doen we weer een stapje verder. We proberen met elkaar eruit te komen. Ik heb niet meer het idee dat ik dakloos ben. Dit is weer mijn huisje, in een fijne groep waar we elkaar begrijpen en dat geeft rust. Als je een probleem hebt wordt je meteen geholpen. Je hoeft geen email te sturen of een afspraak te maken. Ik ben al weer bezig om te kijken hoe ik die vereniging van eigenaren kan aanpakken.”

Awadnejad wil best op de foto in zijn kamer maar dan moet hij zich eerst even omkleden. De casual outfit die hij nu draagt is niet representatief, vindt de Iraanse vluchteling die inmiddels enkele decennia in Nederland verblijft. Al in de Velsers-

Toename daklozen

Het aantal daklozen neemt gestaag toe en de stijging wordt door de economische gevolgen van de coronapandemie versterkt. Met name de zogenoemde 'economische dakloze' is de afgelopen jaren nadrukkelijk in beeld gekomen, zij maken inmiddels veertig procent uit van het aantal geregistreerde daklozen. Bij de Brede Centrale Toegang - de poort richting maatschappelijke hulpverlening voor daklozen - melden zich jaarlijks rond de 700 hulpzoekenden. Haarlem is centrumgemeente voor de opvang van daklozen uit Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Velsen en Zandvoort.

poort kreeg de voormalige kok veel fans en op Perron 18 scoort hij ook onder fijnproevers, zoals Ron. Dat is een grappenmaker, weet Awadnejad na de vele gesprekken die hij met hem voerde. „Lachen is belangrijk. Ik heb veel verloren. Mijn kinderen van twee en zes jaar. Mijn huis. Door emoties moet je lachen en huilen. Dat is goed. Daar ga je sterker van in je schoenen staan.”